

[Boligministeren.]

nødvendige erhvervsbyggeri, offentlige byggeri m. v.

Reguleringen er blevet administreret på den måde, at nyt boligbyggeri kun er blevet frigivet i takt med færdiggørelserne af igangværende byggeri, idet der dog samtidig er søgt opnået en vis neddæmpning af byggeaktiviteten. Den begrænsning af byggeriet, som er blevet gennemført i de regulerede områder, er imidlertid i et vist omfang blevet søgt imødegået af de byggende ved at flytte aktiviteten lige uden for disse områder. Da dette selvsagt var i strid med hele ordningens formål og også kunne medføre en byplanmæssigt uheldig udvikling, har det været nødvendigt efterhånden at foretage visse udvidelser af det regulerede område. I dag omfatter reguleringen hele Sjælland samt en række kommuner i Odense-, Ålborg- og Århusområdet.

Det må være naturligt for mig ved denne lejlighed at gøre en slags status over den byggereregulering, vi har haft. Den er fra mange hold blevet stærkt angrebet. Det er hævdet, at den har bremset byggeriets vækst, og at den helt har forfejlet sit formål. Under åbningsdebatten for nylig i dette høje ting blev det endog fra visse sider anført, at regeringens beslutning om at afvikle byggerereguleringen var en erkendelse af en forfejlet politik på dette område.

Lad os nu lige se, hvordan det er gået med byggeriet under denne regulering. Ser vi på udviklingen fra 1960, hvor reguleringen som nævnt blev indført, og til i dag, ligger det sådan, at det årligt fuldførte boligbyggeri i hele landet er vokset fra 28.000 lejligheder til næsten 33.500 i fjor, det vil sige med ca. 20 pct. på to år. For erhvervsbyggeriet ligger forholdet tilsvarende, idet det fuldførte erhvervsbyggeri også er steget med ca. 20 pct. For fabrikker og værksteder har udviklingen været endnu stærkere, idet fuldførelsen af dette byggeri er steget med næsten 50 pct. på de to år. Byggeriet af ikke-erhvervsjendomme, der navnlig omfatter det offentlige byggeri, er på de samme to år steget med godt 30 pct.

Det kan samtidig konstateres, at det overophedede efterspørgselspres på byggeriet er afviklet, og at de vanskeligheder, dette medførte med hensyn til bemanning af

byggepladserne, forlænget byggetid m. v., i alt væsentligt er overvundet.

I de regulerede områder er reguleringen efter sit formål anvendt således, at der er sikret indplacering af boligbyggeri for de mindrebemidlede, medens det private byggeri af den art, som vi så blomstre op inden reguleringens indførelse, er blevet holdt tilbage.

Reguleringen har altså netop givet os øgede muligheder for at realisere de formål, som man satte sig ved dens indførelse, og som jeg omtalte før. Jeg vil gerne lige gentage disse formål på baggrund af de oplysninger, jeg lige har givet om udviklingen: nemlig dette at genskabe balancen mellem byggeefterspørgsel og byggekapacitet, at opnå en mere forsvarlig social sammensætning af boligbyggeriet og sikre plads til et udvidet erhvervsbyggeri og det nødvendige offentlige byggeri.

Min konklusion på dette område er altså den, at reguleringen var en uomgængelig nødvendighed i den foreliggende situation, og at den har været et virksomt middel til at opfylde de krav, som situationen stillede til os.

Det er imidlertid klart, at en sådan regulering, der betyder et indgreb i byggerhvervenes frie udfoldelse, kun bør oprettholdes, så længe det er tvingende nødvendigt. En regulering betyder i sig selv en begrænsning af den frie konkurrence, og den medfører administrative problemer, som både de byggende og administrationens embedsmænd ser hen til at blive befriet for. Men når en sådan regulering ikke gennemføres totalt som en landsomfattende ordning for alt byggeri, medfører den, uanset hvor dygtigt den end administreres, i det lange løb risiko for en forvridding af byggeriet, som søger at udfolde sig på de steder, der ikke er reguleret. Det har da også vist sig, at byggeriet har udviklet sig særlig kraftigt i de frie områder, og det har trukket arbejdskraft hertil bort fra de regulerede områder, hvor boligbehovet er størst, og hvor den overanspændte situation specielt gjorde en regulering nødvendig. Det har således vist sig, at medens det fuldførte antal lejligheder i det nu regulerede boligbyggeri fra 1960 til 1962 er steget med godt 12 pct., er det ikke-regulerede boligbyggeri i samme